

Kloštrski

NEFORMALNI OBČASNIK

e-podlistek

OKTOBER 2011 ŠT. 6

20 Palec in kazalec

gospoda Martina Maroše

Ko je leta 1969 »mornarski maček« Robert Knox Johnston v 300-tih dneh z enojadno jadrnico objadral ves svet, ne da bi se ustavil v kakšnem pristanišču, je bil to nepojmljivi podvig in nezaslišana senzacija. V knjigi, kjer je ta podvig opisal, je razkril skrivnost svojega uspeha. Ne samo fizične priprave, ki so bile ubijalsko zahtevne, duhovna priprava je bila še važnejša. In ena od teh je bila ta, da je v neskončnost ponavljal in si vtepal v glavo besedo: »Na zahod! Na zahod!« Prav zaradi te besede, ki mu je prešla v meso in kri, je v nemogočih razmerah, ko mu je peklenško vroče sonce na odprtem morju dobesedno skuhalo možgane, ostal vedno obrnjen proti zahodu, smeri, v kateri je moral pluti.

Na ta podvig sem se spomnil, ko sem opazoval g. Marošo. Zadnje čase njegovo telo počasi slabi, a njegovo svetništvo vedno bolj žari iz njega.

Mirno in spokojno leži v postelji in če prideš k njemu, se ti nasmeji, potem pa takoj začne moliti. In vedno tako! Najprej sem mislil, da hoče dajati vtis, da vedno moli, a ni tako. Tudi zdravnik v Rakičanu je v izvide zapisal: »Enkrat se mi je nasmehnil, potem pa je samo molil.«



Od zadnje večje slabosti, ko smo ga morali peljati na urgenco, opažam tudi to, da prste na rokah nekam čudno drži; palec in kazalec na obeh rokah drži stisnjena, tako da sem celo radovedno pogledal, kaj skriva. Pa ni bilo nič. Najprej sem bil prepričan, da je to motorična motnja, potem sem pa, medtem ko sva maševala in sem imel čas opazovati to gesto, prišel do pravega odgovora. Kaj se torej dogaja?

Da bo bolj sodeloval pri maši, sem mu namreč umaknil *trapez*, na katerem vedno visita dva rožna venčka. Potem pa opazim ta dva prsta, kako sta skrbno stisnjena in posvetilo se mi je! Gospodu Martinu, tudi če nima rožnega venca v roki, se palec in kazalec sama po sebi stisneta, kakor da bi



držala jagodo rožnega venca. In tudi če se prime za *trapec*, ohrani ta dva prsta stisnjena, da ja ne bi »izgubil« jagode, do katere je v molitvi prišel. In potem ga je bilo ganljivo opazovati, kako prelaga roke, a palec in kazalec ostaneta trdno in čvrsto stisnjena. Večkrat tudi dvigne obe roki k obrazu, kakor da bi pogledal, do kam je že prišel.

Kaj vse sem že videl pri bolnikih v svojem duhovništvu! Kako nekateri podzavestno ponavljajo in ponavljajo neke gibe, katerih pomena ne moreš vedeti in si jih tudi ne moreš razložiti. To pa,

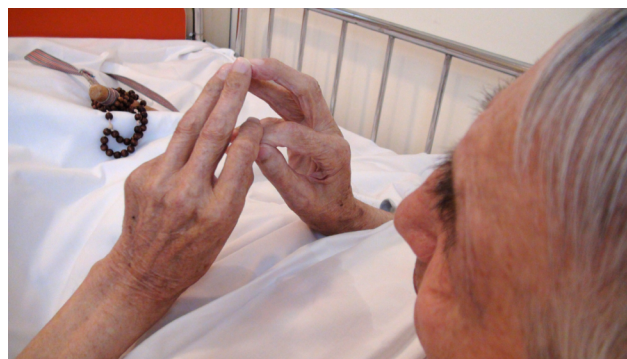
kar dela s prstoma gospod Martin Maroša, pa je gotovo sad njegove globoke molitve, ki je bila tako stalna in tako pogosta, da sedaj že slepi refleksi molijo namesto njega. Ob tem spoznanju sem bil globoko presunjen, do solz ganjen! O, svetnik Božji, o, sveti mož presvetega rožnega venca! Nihče ti sedaj ne more več vzeti tega, kar je tvoj največji zaklad. Vzamemo ti lahko molek iz rok, te posadimo na negovalni stol ali te položimo v posteljo ... Tvoja palca in kazalca bosta nenehno »držala« rožni venec in nevidno štela posvečene jagode tvojih zdravamarij.



Ob vsem tem ne morem in ne morem razumeti tistih, ki bi kar molili zanj, kakor da se z Bogom tako dobro razumejo, da ga lahko kot dobri prijatelji spomnijo na nekega ostarelega Maroša, ki pozabljen tam nekje v Veržeju sam trpi. O, kako visoko se dviga človeška domišljavost! Teologija iz nabožnih knjig in duhovnih priročnikov! Teologije, to je prave podobe o Bogu, se tako ne da naučiti, to nam lahko milostno razodene samo Bog sam, po svojih svetih in ljubljenih služabnikih. Med temi je kot »vzorčni« primer prav gospod Maroša, s svojim palcem in kazalcem.

Ko bo njegovo telo povsem »ugasnilo« (seveda bo prej obhajal vsaj svojo 100-letnico!) in bodo njegove roke brez življenja omahnile na posteljo, tedaj bomo lahko s solzami v očeh, pretreseni in presunjeni opazovali njegov palec in kazalec, kako še naprej čvrsto »držita« rožni venec, medtem ko njegova blaga duša že poveličuje vélika Božja dela, tam pred nebeškim obličjem Jezusa, Marije in Jožefa, ki se jim tako rad vsak dan priporoča.

Velik je bil podvig Roberta Johnstona in njegovega ponavljanja: »Na zahod! Na zahod!« Neizmerno drugačen pa je podvig g. Maroše! Tudi ko bo globoko spal, tudi ko bo izgubil zavest, bosta njegova palec in kazalec še vedno čvrsto držala za jadro in krmilo ter tako stoletno barko njegovega življenja nezmotno krmarila naravnost proti nebeškemu pristanu. Kakšen »aplavz« bo v nebesih, ko bo prijadril do tja!



Kako sem se spravljal h koruzi

Že od zgodnjih poletnih dni so njivo med Marijaniščem in Centrom DUO pozelenila vedno višja stebela z bujnimi listi. Pogled od ene lepše stavbe od druge se je vedno bolj krčil in nazadnje si se moral povzpeti v nadstropje, da si lahko občudoval v zlatem jutranjem ali večernem soncu prejeno, potem drugo poslopje.

Lepo poletje je vabilo in vabilo zeleno perjad, da se je vedno bolj bohotila, a težko pričakovanih sadov ni in ni bilo videti. Zato so nekateri že obsojali in prav po stani pogledovali na pohotno bohotne liste in v nebo penjajoča se stebela. A spet drugi so upali proti upanju. In res je pozna jesen prinesla sadove. Bohotni listi so pod sabo skrivali sicer redke, a vedno bolj dolge storže, ki so neslišno zoreli in ponekod že pokazali svoje zlatorumene zobe.

Seveda tistim, ki radi gledajo v zobe, tudi to ni bilo prav, saj je bilo koruznih zob bolj malo. Kako ne, saj vendar gre za staro sorto koruze, ki še ni podlegla hibridnim vplivom izkoriščevalskega človeka. Storži te stare sorte koruze so se skoraj v posmeh sodobnemu svetu prav dolgoprsto in vitko smejali in prepuščali svoje laske poigravanju toplega jesenskega vetra. Še bolj pa se je smejala odgovornim v Centru DUO, ki so zakrivali vso to poletno koruzno limonado, saj so videli korist drugje: v čudovitem ličkanju, surovini za pletenje.

Vedno bolj se je bližal čas, ko so se razbohote-ni listi osušeno stisnili sami vase in med visokimi stebli je bilo spet moč videti pritličje druge stavbe iz pritličja prve in obratno. Le odpirajoči se koruzni storži so še kvarili neposredni pogled, poleg stebel, seveda. A tudi smejočim storžem smo napovedali skorajšnji konec.



Ker je bila površina kar velika in strogo prepovedano vpeljevanje modernih načinov dela, smo potrebovali pridne roke. Čim več pridnih rok. Strnili smo vrste v Marijanišču, v Centru DUO, tudi župnik je velikodušno pozval svoje farane in tako je napačil veliki dan obiranja koruze. A tu se je meni kot najmlajšemu prebivalcu Veržeja zataknilo. Ob dogovorjeni uri, ko je pod oknom sobe že bilo slišati traktor s prikolico in kakšen glas pridnega trgača, sem se primerno uredil in se napotil na zavodsko dvorišče. Tu pa ni bilo nikogar več. Stopim torej za vogal, kjer se odpre pogled na koruzno polje, pa tudi tu ne opazim nikogar več. Verjetno so se napotili na drugi konec h Centru DUO, si mislim in se prešerne volje podam na pot okoli njive, mimo spomenika g. Puščenjaku na vogalu križišča do vhoda v Center DUO. Vmes srečam kolesarja, ki je od nedeljskih oznanil že vedel, da bomo koruzo trgali. Zasopihan se namuzne, da bom sam bolj težko uspešno končal delo. Zakli-

čem za njim, da nas bo kar nekaj, tako da bo šlo, da so že zbrani pri Centru DUO. A še preden sem sploh prišel do vhoda, sem pripravil oči in zamažil množico. Le bager in nekaj delavcev, ki urejajo novi del Centra DUO, so zganjali hrup in ropot, ki je imel kaj malo zveze s koruzo ...

Zasučem se na petah in zakorakam nazaj proti vogalu. Če jih ni pri Marijanišču, ne pri Centru, menda ja niso začeli na drugi strani, kar sredi njive? In se spet obrnem proti Centru DUO, prepričan, da so me delavci in bager zavedli in je družina gotovo že na drugi strani gradbišča v koruzi. Pa ni bilo tako. Če je pa torej tako, pa naj delajo, kjer hočejo. Spet se jezno obrnem in z mislimi že tuhtam, kaj vse bom naredil za računalnikom ali pa v knjižnici ...

Ko se tako s korakom prilagajam ovinku in sekam pot mimo spomenika, od nekod prinese znan smeh in glasove. Ko izostrim sluh, spoznam tudi ropot traktorja, kako lenobno puha svoj dim in



čaka na težko nogo, da se premakne. A glasovi ne prihajajo s koruzne njive. Ne, z druge strani. Na drugi strani ceste je visoka cipresna ograja, za njo pokopališče, za njim pa ... hm, moje geografsko nepoznavanje Veržeja me čisto zmede. A glasovi so tako očitno pristani za družbo, ki jo iščem, da me kar odnese mimo pokopališča in cerkve. Šele

sedaj se mi zelo rahlo jasni, da mora biti med cerkvi in župniščem neki slavni župnikov vrt z najrodovitnejšimi paradižniki in da je poleg tega vrta tudi njiva – s koruzo!

Ko bi novostanujočemu negodniku vsaj kdo kaj rekel ali pojasnil, kje bomo začeli ...



Zakaj je dobro imeti zaprta okna

Poletni čas je čas oddiha in sprostitve, ki ga vsak izkoristi (ali pa tudi ne) po svoje. Nekaterim so bliže hribi, ki odstirajo poglede navzdol, drugim obilica vode, ki pomaga doživljati prvinsko stanje našega bivanja (po Darwinu), oboji pa kot kristjani lahko nabiramo idej in moči v Gospodovi navzočnosti, pa naj si bo kjerkoli že.

A do tja je potrebno priti. Tako smo se nekega toplega poletnega poldneva na pot podali prav zanimivi primerki stanov Božjega ljudstva: župnik, sestra, redovnik in laik. Ko se vedno bolj kaže potreba in nuja po sodelovanju in dopolnjevanju, smo najbrž med prvimi »ustvarili« idealno ekipo sopotnikov, ki se je odpravila novim dejavnostim naproti – na morje. Dolga pot čez mejo vse do konca neke celine in naprej je zabrisala ostre meje med posvečenimi in neposvečenimi (čeprav smo jih spoštovali, da ne bo pomote), poudarila pa očitne razlike med spolom, kakor je že Bog določil. Medtem ko je moški del vedno znova posamič ali skupno opozarjal na žejo, je ženski del plaho a vztrajno prosil za postanke zaradi toalet. Res je bil moški del številčnejši in zato nesorazmerno prevladal s svojimi željami, a samo za trikratno vrednost postanka za toalete ...

Sonce se je že sklanjalo nad morsko gladino, ko smo prispeli do konca celine in se po labirintastih cestah pripeljali do trajektne luke. Ker čakanje na trajekt v sezoni ni ravno mačji kašelj, je zato čakališče široko, razdeljeno na tri vzporedne pasove. Prva dva sta namenjena namembnikom trajekta v vseh oblikah prevoznih sredstev, tretji pa nečemu tretjemu. To sem zvedel mnogo kasneje, še zdaj pa ne vem točno, komu neki ...

Seveda smo se postavili na sredinski pas in obtičali v koloni čakajočih vozil. Časa je bilo ravno do-



volj, da smo preverili odhod trajekta in kupili vse potrebno za odhod – vozovnice za jeklenega konjička in za nas same. Prišel je čas odhoda in prva kolona se je začela premikati na trajekt. Župnik, utrujen od vožnje in željan ponovne prizemljitve, je nestrpno dodajal plin, da bi se čim prej premaknila tudi naša kolona. Naenkrat je na svoji levi opazil praznino. S pogledom v vzratno ogledalo je odkril, da je avtomobil bele barve daleč zadaj v prvi koloni obstal na mestu. To smo potrdili tudi ostali z močnim vzratnim razgibavanjem vratu. Odvil je volan in speljal na prvi pas ter naprej do pobiralca vozovnic in na trajekt. Sicer se je oddaljeni beli avtomobil naglo bližal, a vskočilo je že mnogo ostalih avtomobilov, ki so razmišljali podobno kot župnik.

Seveda ob tem dejstvu nikakor nismo ostali pasivni in smo se kar precej razgovorili o dogodku. Bel avtomobil, registracija največjega slovenskega mesta, plavolasa mladenka za volanom ... torej tipično za kakšen vic ...

Ko smo zapeljali na trajekt in so nas trajektarji uhlevili, se je pripetilo, da se na levo stran, prav vzporedno, pripeljal tudi bel avtomobil. Poleg smejoče se plavolaske je z na odprto okno naslonjeno roko sedel verjetno njen fant. Da je treba še tega in ponovnega snidenja, je na glas zaropotal župnik, ostali pa smo tudi dodali kakšno sočno. Ko sta naša soavtomobilista zaparkirala in zlezla iz



avta, smo morali spet vse pokomentirati, kako da si lahko vsi privoščijo, kar si želijo ... Visokostavni fant, ki se je pokončno vzravnal, se je obrnil k našemu avtomobilu in se na široko nasmehnil, obenem pa se je oglasila tudi sestra, se nagnila naprej do župnika in mu dejala, da ni čudno, kako preskakujejo iskre, saj je avtomobilsko okno odprto in se vse sliši, kot da bi se pogovarjali iz obraza v obraz ... pa ne le sosedovega avtomobila, odprto je bilo okno župnikovega avtomobila, saj ga ni zaprl, ko je odhajal vozovnice ...

Naš avto je popadel takšen smeh, da se je le ta kar tresel, fant in plavalaska sta si smeje tudi mislila svoje. A še preden je župnik skoval idejo, da bi vsi štirje naenkrat izstopili iz avtomobila – da bi pokazali morebitno potrebno številčno premoč in korajžjo – sta onadva že zdavnaj izginila na vratih stopnic, ki so vodile na trajektno teraso, kjer si lahko človek ohladi pregrete živce ...

Duhovna obnova, kelnar'ca in alu-folija

Kaj ima to troje skupnega, se boste vprašali. Na prvi pogled so to res besede, ki bi jih zelo težko spravili skupaj, a da je to možno, smo mi v živo doživeli. No, prisluhnite, kako je bilo!

Salezijanci verženske skupnosti (Veržej, Dokležovje, Kapela, Radenci) imamo vsak mesec duhovno obnovo. Vsakokrat smo pri drugem. Tokrat smo bili v Dokležovju. Najprej smo nekaj ur v cerkvi, kjer skupaj molimo, premišljujemo, opravimo spoved ... Ko nekje opoldne to duhovno dimenzijo več ali manj uspešno končamo, je seveda na vrsti kosi-

lo. In gostitelj se pač znajde, kakor se more in zna. Najbolj enostavno je, seveda, vso družbo povabiti v gostilno, ki je v tistem kraju na dobrem glasu. In eno tako imajo tudi v Dokležovju.

Ko smo prihajali po stopnicah, nas je na vrhu stopnic prijazno sprejela sama šefica gostišča. Saj drugače sploh ni mogla, če pa je mizo in kosilo za nas vse rezerviral sam gospod župnik dokležovski. Gospa se je zaradi tega, ker bo gostila toliko duhovnikov naenkrat, zares potrudila. Dobili smo prostorno mizo, za katero smo se udobno name-



stili. Domači gospod župnik, seveda, na čelu mize, ravnatelj v sredini, mi pa okoli obeh. In potem se je začelo. Veste, kar prileže se človeku, ki si mora vsak dan sam pripravljati skromne obroke, da se enkrat usede kot gospod in se mu tudi kot takemu postreže. Razen nas petih, ki smo v Veržēju, so vsi brez kuharice; eni zato, ker je nočejo, kakšen pa zato, ker je ne dobi. In takšen išče vsako priložnost, da bi kje kakšno staknil.

No, mlajši sobrat, ki ga ta problem že dalj časa zaposluje, je takoj, ko je zagledal mlado kelnar'co, ki nam je začela streči, izkoristil priložnost, da kaj »ujame«. Menda je že večkrat objavil razpis: »Iščem kuharico. Pogoji zaposlitve so, da je mlada, lepa in pametna.« Ali so bili pogoji res preozko zastavljeni, se ne ve, a dejstvo je, da je še vedno brez nje. Sedaj pa se je spet ponudila priložnost, ki je ni pametno zamuditi. Kelnar'ca je bila res mlada, lepa, da je pa tudi pametna, boste spoznali na koncu.

Snubljenje se je torej začelo v polno. Gospod ima tudi zelo prodoren in močan glas, tako da so vso zadevo z zanimanjem spremljali tudi vsi drugi, ki so bili z nami v istem prostoru na kosilu. Nam je bilo na moč nerodno, saj so vsi vedeli, da moramo biti sami duhovniki, čeprav je samo g. ravnatelj nosil kolar. Dokležovskega, ki je ob vseh krstih, pogrebih in porokah in še kdaj vmes v tej gostilni, pa so tako in tako vsi poznali. In ker smo bili sami moški, uglednega vedenja, se niso mogli motiti o tem, kdo da smo.

Zadeva okrog kelnar'ce je postajala vedno bolj glasna in nerodna. Nerodno pa ni bilo samo nam, tudi šefica je sramežljivo zardevala, prav tako mlada kelnar'ca. Mi smo se delali, da nimamo nič s tem in da smo tu samo zaradi dobro pripravljenih rib iz bližnje kamenšnice. A nič ni pomagalo. Vedno bolj smo zardevali tudi mi. Nalivali smo si cviček, pa mlado vino, pa spet cviček ... da bi se ja tudi naš »nivo« nekoliko znižal, a ni in ni šlo.

V takem razpoloženju je počasi prišlo kosilo h kraju. Na mizi je bilo še polno domačih dobrot, a kelnar'ca še vedno ni pristala na ponudbo. Potem pa je le kazalo na to, da o ponudbi resno razmišlja ... mlada, lepa in pametna ...

Počasi in slovesno se je začela bližati naši mizi in zagonetno se je smehljala. V rokah je držala nekaj, kar je zgledalo kot pogodba, ki bi jo bilo treba samo še podpisati. Tudi naš mladi gospod je to opazil in na njegovem obličju je zasijal zmagooslavni izraz. Ste videli, aaaaaa!

Mi smo sramežljivo, tako od strani, gledali, kako bosta to pogodbo podpisala. Nastopil je trenutek resnice. Mlada, lepa in navihana kelnar'ca je pred omenjenega gospoda brez besed, z Monalizinim izrazom med rožnatimi lički, položila ne pogodbo, ampak velik kos alu-folije.

Takoj smo razumeli njen na moč iskrivi in domiselni odgovor: »Za kuhar'co ti ne grem, nisi več mlad, pa tudi ne ..., ... pa tudi ne! Če hočeš doma jesti, si v to alu-folijo zavij nekaj ostankov in misli si, da ti jih je pripravila mlada, lepa in pametna kuhar'ca.« To je storila in že je lahkotno odfrfotala tja nekam zadaj za šank.

No, sedaj smo pa mi dvignili glave in se zmago-slavno smejali, naš gospod pa je ponovno ugotovil, da bo treba razpisne pogoje spremeniti. Ja, ja, ni vsaka mlada in lepa kelnar'ca neumna gos, znajo biti še kako pametne in to tudi na izviren način dokazati.

